

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

08 Ekim 2010

BASINA VE KAMUOYUNA

GERÇEKLERİ HALKTAN SAKLAMA GAYRETİNDEKİ ÇEVRE VE ORMAN BAKANI KİMİN SÖZCÜSÜ?

4 Ekim 2010 tarihinde Macaristan'da Budapeşte'nin 160 kilometre güneyinde bulunan Ajka kentinde alümina üreten tesisin, atık barajı bentlerinin yıkılmasıyla milyonlarca ton toksik özelliğe sahip, kırmızı çamurun doğal çevreye yayıldığı açıklanmış ve görüntüleri dünya basınında yer almıştır.

Bilindiği üzere, alüminyum üretiminde boksit cevherinden alümina üretmek için kullanılan Bayer prosesi sonucunda, sodyum alüminat çözeltisinden ayrılan ve çözünemeyen sodyum alüminyum silikatlar yanında, demir ve titan oksitleri de içeren bir atık madde oluşmaktadır. alüminyum üreten tesislerin en önemli atık problemi olan kırmızı çamurun ortalama kimyasal analizi şu şekildedir : % 20,20 Al₂O₃, % 35,04 Fe₂O₃, % 13,50 SiO₂,% 9,4 Na₂O, % 5,30 CaO, % 4 TiO₂, % 0,39 K₂O, % 0,33 MgO, % 8,44 diğerleri.Mineralojik açıdan bakıldığında, sodyum alüminyum silikat ve hematit bileşiklerinden oluşmaktadır. Ayrıca tüvenan cevherin yapısına bağlı olarak Vanadyum, Zirkonyum, Uranyum, Selenyum gibi elementleri de içermektedir.

Yüksek baziklikte (yakıcı), çeşitli ağır toksik kimyasalları içermesinin yanında çok küçük partiküllere sahip milyonlarca ton bu karışım yerleşim yerlerini de içeren doğaya yayılmıştır. Bu özelliklerinin yanında bölgenin topografik, jeolojik, hidrolojik, meteorolojik birçok özelliğine bağlı olarak doğal çevre ve yaşayan canlılar üzerinde ağır etkileri olacaktır.

Dünyada örnekleri yaşandığı üzere, büyük boyutlu bu tür kimyasal atık kütlelerinin bulunduğu bölgenin ötesinde coğrafyanın özelliklerine bağlı olarak yaratacağı sorunlar, coğrafi sınırları aşacak düzeyde olmaktadır. Nitekim bugün Macaristan'da yaşanan bu felaketin, toprağı ağır metallere kirlenmesinin yanı sıra yer altı sularına da karışarak kirleteceği açıktır. Kırmızı çamurun derelerle Tuna nehrine taşınarak nehrin geçtiği yöreleri ve Karadeniz'i etkilemesi kaçınılmazdır. Çok geniş bir alana yayılacağı ve etkilerinin uzun süreceği de ortadadır. Toprakta ve suda yaşayan organizmalarda ölümlere yol açabilecek, o canlıları tüketen üst canlıları etkileyecektir. Bunun sonucunda uzun vadede hastalıklar oluşturabilecektir.

Tıpkı 1986 yılında Ukrayna'nın Çernobil kasabasındaki nükleer enerji reaktöründe oluşan sızıntının etkilerinin Avrupa ve yoğun olarak Türkiye üzerinde hala sürmektedir. Tıpkı Ocak 2000'de Romanya'da yıkılan atık barajının Tisa ve Tuna nehirlerinde yarattığı felaket gibi.

Konuyla ilgili çeşitli açıklamalar yapılırken, en vahimi Çevre ve Orman Bakanlığımızdan gelmiştir. **“Çevre ve Orman Bakanlığı, dün Macaristan'ın Ajka şehrindeki bir alüminyum tesisinde atık maddelerin tutulduğu göletin iki setinin yıkılması neticesinde meydana gelen atık çamuru kazasının Türkiye için tehdit oluşturmadığını bildirdi.”** Bakan bu sorunu uluslararası anlaşmalara bağlayarak aşıldığını açıklayarak ayrı bir gaflet içinde olmuştur. Kirlenilen çevre ve çevre katliamları uluslararası anlaşmalarla çözülür mü?

Konu bu kadar ciddi iken Çevre ve Orman Bakanı'nın Türkiye'de atık havuzu bulunan şirketleri korumak amacıyla yaptığı açıklamalar bakanın kimin sözcüsü olduğunu gözler önüne sermektedir.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası Anayasanın 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

MERKEZ : Hatay Sk. 10 / 9, 06650 Kızılay-ANKARA/TÜRKİYE * **Tel:** 00-90-(312) 425 41 60 - 419 38 18 * **Faks:** (312) 418 93 43
* **Cep Tel :** 0 533 690 87 80 * **Web Sitesi :** www.metalurji.org.tr * **E-posta :** oda@metalurji.org.tr

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Konuyu basite indirgeyip hiçbir sorun olmayacağını kamuoyuna açıklamak yerine, bundan daha tehlikeli atık barajlarının Türkiye’de olduğunu ve yenilerinin inşa edildiğini gündeme alıp, bunlara yönelik çalışmalarını başlatması, olabilecek benzer olaylarda halkın nasıl davranacağı ve bölgeden nasıl tahliye edileceği gibi konuları gündeme getirmesi gerekirdi. Yenilerinin eklenmesini engelleyebilirdi.

Çünkü buna benzer ve daha tehlikeli atıkları içeren barajların yaygınlaşmasında, (siyanürlü atık barajları ve yığınları, asidik yığınlar) bakanlığın kimin çıkarlarına hizmet ettiği yıllardan beri yaşadığımız bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bakanlık ekolojik sistemimizi korumak yerine çevre felaketlerini gizlemek gayretindedir.

Çevre ve Orman Bakanlığının bu olayla ilgili yaptığı açıklama bilimsellikten uzak ve yanlıdır.

Çevre ve halk sağlığını, bilimi hiçe sayarak, firmaların çıkarlarını koruyan siyasi iktidarlar ve idarecilerin yanlı tutumlarına karşı mücadele etmeye ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkımızı savunmaya devam edeceğiz..

Cemalettin KÜÇÜK

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı